

СТУДЕНТТІК ҒЫЛЫМИ ҮЙІРМЕЛЕР

Студенттердің оқу уақытынан тыс уақытта ҒЗЖ-ға қатысуының ең көп тараған нысаны тақырыптық принцип бойынша құрылатын студенттік ғылыми үйірмелер (СҒҮ) болып табылады. СҒҮ-де студенттер ғылыми-зерттеу жұмысының бастапқы дағдыларын игереді, жаңа техникалық және шығармашылық идеяларды іздеу әдістері бойынша теориялық және практикалық дағдыларды меңгереді, әртүрлі технологиялар мен құрылғыларды әзірлеумен және жетілдірумен айналысады, арнайы ғылыми әдебиеттермен жұмыс істеу дағдыларын бекітеді және тереңдетеді, өз мамандығы бойынша жұмыс істеудің практикалық дағдыларын игереді.

2021-2022 оқу жылынан бастап Дулати университетінің студент – үйірмесінің мүшелерімен СҒҮ кезекті отырыстарынан басқа, отырыстар әр семестрде Тараз қаласы мен Жамбыл облысының бітіруші сынып оқушылары мен колледж студенттерін тарта отырып, ореп-форматта (ашық форматта) өткізіле бастады. СҒҮ ашық отырыстары оқушыларды ҒЗЖ-мен таныстыруға, үйірмелердің ғылыми бағыттарымен және кафедралардың білім беру бағдарламаларымен жақынырақ таныстыруға, университет қабырғасында болуға, аудиториялық қорды, оқу және конференц-залдарды, зертханаларды және т.б. көруге мүмкіндік береді, бұл болашақ мамандықты таңдауға және мектепті бітіргеннен кейін ЖОО-нын таңдауға оң әсер етеді. Ашық отырыстар семинарлар, дөңгелек үстелдер, модельдер көрмелері, экспонаттар, ғылыми жұмыстар конкурстары, шағын конференциялар, семинар-тренингтер, шеберлік сыныптары және т. б. түрінде өткізіледі. Ашық отырыстардың қорытындысы бойынша оқушылар мен колледж студенттерінің үздік жұмыстары дипломдармен, сертификаттармен, мектептердің ғылыми жетекшілері-алғыс хаттармен марапатталады.

Мысалы, 2025 жылғы 28 сәуірде «Туризм және сервис» кафедрасы жанындағы «Сервис» студенттік ғылыми үйірмесінің «Үздік туристік маршрут» туристік маршруттарының демонстрациялық (интерактивті) макетін (стендін) жасауға арналған конкурс форматындағы ашық отырысы өтті.

Бұл іс-шара туризм индустриясын танымал етуге және дамытуға бағытталған жаңа туристік маршруттарды, жобалар мен бастамаларды, идеялар мен тәжірибелерді құру және әзірлеу мақсатында өткізілді.

Ашық отырысқа қатысты:

- Аса ауылының Ю. Гагарин атындағы мектеп-лицейінің оқушылары мен басшылары;
- Тараз қаласының №47 орта мектебінің оқушылары мен басшылары;
- Тараз қ. Ж.Жабаев атындағы №5 мектеп-гимназиясының оқушылары мен басшылары;
- Тараз қ. Керімбай атындағы №12 мектеп-гимназиясының оқушылары мен басшылары;
- Байзақ ауданы Көкбастау ауылының Амангелді атындағы орта мектебінің оқушылары мен басшылары.

Дөңгелек үстелдің модераторы «Сервис» студенттік ғылыми үйірмесінің жетекшісі Бекбаулина Сабира Хакимовна болды, ол өзінің кіріспе сөзінде өскелең ұрпақтың Отанға және өлке тарихына деген сүйіспеншілігін дамыту мақсатында өткізілетін іс-шараның құндылығын атап өтіп, барлығына шығармашылық табыс тіледі.

Конкурсқа қатысушылар Қазақстанның көрікті жерлері бойынша қысқаша ақпаратпен (презентация, макеттердің болуы) сөз сөйледі.

Байқау қорытындысы бойынша жеңімпаздарға дипломдар, жетекшілерге оқушыларды жақсы дайындағаны үшін алғыс хаттар табыс етілді.

2025 жылдың 29 сәуірінде «Орыс тілі мен әдебиеті» кафедрасы жанындағы «Исток» студенттік ғылыми үйірмесінің ашық отырысы «Орыс тілі мен әдебиеті сабақтарындағы Жасанды интеллект» тақырыбында шағын конференция форматында өтті.

Аталған іс-шараны өткізу келесі мақсаттарды көздеді:

- қатысушылардың орыс тілі мен әдебиеті сабақтарында жасанды интеллектті белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру;
- шығармашылық қабілеттерін, зерттелетін пәндерге қызығушылығын дамыту;
- мектеп оқушылары мен колледж студенттері арасында тақырып бойынша бірлескен жұмысты жүзеге асыру.

Үйірменің ашық отырысына шағын конференция форматында қатысты:

- Абай атындағы Жамбыл жоғары гуманитарлық колледжінің студенттері;
- «Парасат» Тараз колледжінің студенттері;
- Жамбыл жоғары политехникалық колледжінің студенттері;
- Тараз қаласы мен Жамбыл облысының жалпы білім беру мекемелерінің оқушылары.

Үйірме отырысын «Орыс тілі мен әдебиеті» кафедрасының меңгерушісі, ф.ғ.к. Алтаева Г. А. ашты, ол оқушылар мен олардың ғылыми жетекшілерін құттықтады, сондай-ақ орыс тілі мен әдебиеті сабақтарында жасанды интеллектті пайдаланудың артықшылықтарын қозғады.

Семинар-тренингтің модераторы «Исток» ХКК басшысы аға оқытушы, Педагогика және психология магистрі Жумағалиев Равиль Абилович болды.

«Исток» ХКК ашық отырысының қорытындысы бойынша жеңімпаздарға дипломдар, Білім беру мекемелерінің директорлары мен ғылыми жетекшілеріне алғыс хаттар табыс етілді.

2025 жылғы 6 мамырда «Дизайн және сән индустриясы» кафедрасында «Заманауи дизайнер: мансаптың өзекті мәселелері, жұмысқа орналасу, еңбек нарығындағы сұраныс» тақырыбында дөңгелек үстел форматында ашық отырыс өтті.

Отырысқа: кафедра меңгерушісі Байжанова С. Б.; кафедраның профессорлық-оқытушылық құрамы; Технологиялық факультеттің деканы т.ғ.к., доцент Садибаев А. К.; Жамбыл облысының кәсіпкер әйелдер кеңесінің төрағасы Кариева Ш.К.; «Самғау» ЖК директоры Бикеев А. М.; «Сағила» ЖК директоры Сағилаева Г. А.; «Дана-дель» Тоқтыбаева Б. Е.; «Rian» ЖШС дизайнері Горбатенко Г., «SURET DESIGN» өнер орталығының директоры Мамбеталы А. Е., «Кан» ЖК директоры Кан Ю. Ч.; «Рысбаева и К» ЖШС директоры Рысбаева С. М.; «SURET DESIGN» өнер орталығының оқушылары; «Аспара» колледжінің студенттері.

Дөңгелек үстелдің мақсаты-мансап жолын қалыптастыру, жұмысқа орналасу процесі, еңбек нарығындағы сұраныс және жұмыс берушілердің заманауи дизайнер мамандығына қатысты талаптары туралы ақпарат беру. Сондай-ақ дизайнерлердің кәсіби дағдыларын дамыту, нарықтық үрдістер мен өзгерістерді ескере отырып, олардың мансаптық мүмкіндіктерін арттыру жолдары талқыланды.

Отырыс барысында заманауи дизайнердің рөлі және оның жаңа талаптар мен мүмкіндіктерге бейімделуі туралы мәселелер қаралды. Дизайнер мамандығы әр түрлі салаларда, әсіресе цифрлық технологиялар мен өнімдерде сұранысқа ие бола бастады. Мансапта жетістікке жету үшін дизайнерлерге тек шығармашылық қабілеттер ғана емес, сонымен қатар жаңа технологиялар, коммуникативті дағдылар және бизнес талаптарына сай болу қажет.

Мысалы, 2024 жылдың 26 сәуірінде «Автоматтандыру және телекоммуникация» кафедрасының жанындағы «Автоматтандыру және байланыс жүйелерін ақпараттандыру және роботтандыру» студенттік ғылыми үйірмесінде Тараз қаласы мектептері мен колледждерінің 10-11 сынып оқушыларымен және «Қазроботикс» облыстық ұйымымен бірлесіп робототехника бойынша конкурс өткізілді.

Байқау үш номинация бойынша өтті:

1. Кедергілерді жеңу
2. Жылдамдық жарысы
3. Ғылыми жобалар байқауы

Байқауға: №6 ОМ, Бурыл ауылы; Бурыл орта мектебі; «Бүркітәлі» орта мектебі; «Үміт» оқушылар Үйі; Әлихан Бөкейхан атындағы №1 Гимназия қатысты; Әлихан Бөкейхан атындағы № 15 мектеп-лицейі; Т. Рысқұлов атындағы №48 орта мектебі; Ақтоған ОМ; № 43 орта мектеп; М. Мәметова атындағы №13 мектеп; М. Жұмабаева атындағы №21 орта мектеп; Жамбыл политехникалық жоғары колледжі; «Білім-Инновация» Тараз лицей - интернаты; Берікқара орта мектебі, Аймантөбе ауылы; Т. Тастандиева атындағы №11 орта мектебі; А. Пушкин атындағы №41 көпсалалы гимназия.

Байқау қорытындысы бойынша келесі жүлделі орындар берілді:

– «SaveSwift - төтенше жағдайлар кезіндегі қауіпсіздік жүйесі» жобасы үшін А.Пушкин атындағы №41 көпсалалы гимназия (оқушылар: Болат Амина, Джуранбаев Азамат, Сұлтанқұл Шыңғыс. Ғылыми жетекшісі: Беридзе Мұрат Абдуллаұлы) 1 орын және Дулати университетінің білім грантын алды;

- 2 орын алды:

1. Ақтоған орта мектебі «Көгершін» ауыл фермасы» жобасы үшін (оқушылар: Болатбек Нұрсұлтан, Бақман Нұрбол, Шәкен Темірхан. Ғылыми жетекшісі: Баяғизов Бағдат Маратұлы).

2. Бурыл орта мектебі «Автоматтандырылған құрылыстар көмек экологиялы таза сүт өнімдері» жобасы үшін (оқушылар: Тұрар Нұрасыл, Жақсан Сұлтан. Ғылыми жетекшісі: Баратов Жалғас Зарипуллаұлы);

- 3 орын берілді:

1. Жамбыл политехникалық жоғары колледжі «Smart жылыжайы (жылыжай)» жобасы үшін (студенттер: Серік Дарын, Марат Әлібек. Ғылыми жетекшісі: Жаманбаев Нұрсұлтан).

2. Жоба үшін «Үміт» оқушылар үйіне: «ROBO-Бесік» (оқушы: Сабыржан Ақбота. Ғылыми жетекшісі: Алтынбеков Асан Дүйсенбекұлы).

3. Берікқара орта мектебі, Аймантөбе ауылы «Үй өсімдіктерін суару жүйесін автоматтандыру» жобасы үшін (оқушы Құламқадыр Бақдәулет. Ғылыми жетекшісі: Сугурова Лаура Алхайдаровна).

Дулати университетінің «Педагогикалық психология» кафедрасында жұмыс істейтін «Педагог-психолог» студенттік ғылыми үйірмесі (ХКК) 2024 жылғы 4 сәуірде «Табысты тұлғаның формуласы» тақырыбында тұлғалық өсудің семинар-тренингін өткізді.

Семинар-тренингке № 31 мектептің 10-11 сыныптарының 20-дан астам оқушысы, педагог-психолог Башарова Ақкенже Түребаевна, проф.бағдарлаушы Аяз Гүлдана Қалбекқызы қатысты.

Үйірме жұмысын СҒҮ басшысы, педагогика ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор Сейдалиева Гүлнара Шәріпханқызы ашты, семинар-тренинг қонақтарымен амандасып, іс-шараның мақсаттары мен міндеттері туралы айтып, қатысушыларға жемісті жұмыс пен жақсы көңіл-күй тіледі. Семинар-тренингтің қонақтары «Педагогика және әлеуметтік ғылымдар» факультетінің деканы Тұрарова Айсұлу Нұрдыңқызы және деканның оқу работе жөніндегі орынбасары Дүйсенбеков Еркебұлан Бақытжанұлы болды. Тренингке «Педагогика және психология» мамандығының 1, 2 курс студенттері, үйірме мүшелері Қасымова Наргиза, Хишанло Салима, Данилина Дарья, Темирбулатова Марьям, Аманжан Зарема, Рахым Арман, Колбасин Андрей белсенді қатысты. «Педагогика және психология» мамандығының 1 курс студенттері ЖОО-да оқу туралы өз әсерлерімен бөлісті, педагог-психолог мамандығы және өз мамандығын таңдау себебі туралы айтып берді. 2 курс студенттері «Табыс баспалдағы», «Сиқырлы қорап» психологиялық ойындарын, жұмбақтар мен жұмбақтарды шешуді, мотивациялық сөз тіркестерімен басқатырғыштар жинауды өткізді. Оқушылар үлкен қызығушылық танытып, семинар-тренингке белсенді қатысты.

2023 жылғы 24 ақпанда «Қылмыстық құқық және процесс» кафедрасы жанындағы «Әділет» студенттік ғылыми-зерттеу үйірмесінде «Сот сараптамасының заманауи мүмкіндіктері» тақырыбында ашық отырыс өтті.

Іс-шараға Тараз қаласы ІІБ 2-ші полиция бөлімінің кадр саясаты тобының инспекторы, полиция капитаны Әбдібеков Каменгер Талапұлы, ғылыми үйірме жетекшісі Бауберикова А. Б., аға оқытушы, криминалист Махамбетов А.Б., сот-медициналық зертхана меңгерушісі Шин О.А., «Әділет» студенттік ғылыми үйірмесінің мүшелері және Қаратай Тұрысов атындағы № 53 мектеп-гимназиясының, Ш. Смаханұлы атындағы № 44 орта мектеп, №43 орта мектеп, №32 орта мектеп, №31 орта мектеп және №22 орта мектеп оқушылары қатысты.

Ашық кездесу заң мамандықтарына қызығушылық таныту және жаңа білім алу, жастардың зерттеу қабілеттерін арттыру мақсатында өткізілді. Студенттер «Экономика және құқық» факультетінің гидрокешенінде, сот-медициналық полигонында және сот отырыстары залында орналасқан сот-медициналық сараптама зертханасының мүмкіндіктерімен танысты.

СҒҮ отырысының қорытындысы бойынша басшылар білім алушылардың белсенді қатысуын ұйымдастырғаны үшін алғыс хаттармен марапатталды.

Семинар жұмысына кафедраның аға оқытушысы А.Д. Баймамыров жетекшілік етті. Семинарды т.ғ.к., доцент, «ТжМ» кафедрасының меңгерушісі М.Х. Ибылдаев ашты, ол институттың, факультеттің және кафедраның құрылу тарихы, кафедраның кадрлық әлеуеті мен заманауи жетістіктері, сондай-ақ кафедрада оқытудың білім беру бағдарламалары туралы әңгімеледі.

2024-2025 оқу жылында университетте 50 студенттік ғылыми үйірме жұмыс істейді, оған 1326 студент қатысады, бұл күндізгі оқу студенттерінің жалпы санының 12,4% құрайды.